בוחן: הקדמה לתורה שבעל פה וכאמד"ט

זמן 45 דקות | ניקוד 100 נקודות

שם	כיתה	תאריך	ציון
			מתוך 100

זמן: 45 דקות · 100 נקודות · ענו על כל השאלות. הניקוד כתוב ליד כל שאלה.

א חלק א: הקדמה לתורה שבעל פה — 60 נקודות

שאלות על התורה שבעל פה ועל המשנה.

1 סדרו לפי הסדר את שרשרת המסירה של התורה, כפי שהיא כתובה בתחילת מסכת אבות. כתבו ליד כל אחד מספר, מ-1 עד 4: ___ נביאים · ___ יהושע · ___ אנשי כנסת הגדולה · ___ זקנים (6 נק')

2 מי ערך (חתם) את המשנה? (6 נק')

א) רבי עקיבא ב) רבי יהודה הנשיא ג) רב אשי ד) הרמב"ם

3 חכמי המשנה נקראים: (6 נק')

א) אמוראים ב) תנאים ג) גאונים ד) ראשונים

4 השלימו: במשנה יש ___ סדרים. מסכת בבא מציעא שייכת לסדר ___. (6 נק')

5 א. מהי תורה שבעל פה? הסבירו במשפט או שניים. (6 נק')

ב. התורה שבכתב אומרת להשיב אבדה, אבל לא מפרטת הרבה. תנו שתי דוגמאות מפרק "אלו מציאות" לפרטים שאנחנו יודעים רק מן התורה שבעל פה. (6 נק')

6 לפי המסורת, התורה שבעל פה נלמדה מפה לאוזן ולא נכתבה. למה החליט רבי יהודה הנשיא לסדר אותה במשנה? כתבו סיבה אחת לפחות. (12 נק')

7 כתבו את ה"כתובת" המלאה של המשנה "אבדתו ואבדת אביו, אבדתו קודמת": סדר, מסכת, פרק ומשנה. ולמה הפרק נקרא "אלו מציאות"? **12 נק'**

ב חלק ב: כאמד"ט: איך מפרקים משנה — 40 נקודות

כאמד"ט היא שיטה מוכרת לפירוק משנה לחלקים: **כ**ותרת (הנושא, כשהוא כתוב בראש המשנה), **א**ומר (מי אמר את הדין; כשאין שם, זה תנא קמא), **מ**קרה (המצב שבו עוסקת המשנה), **ד**ין (מה עושים) ו**ט**עם (למה; לפעמים הוא לא כתוב).

8 מה מסמנת כל אות בראשי התיבות **כאמד"ט**? כתבו את חמש המילים, ולכל מילה הסבר קצר במילים שלכם. **10 נק'**

9 א. במשנה כתוב דין, ולא כתוב ליד הדין שם של חכם. מי "אומר" את הדין במקרה כזה? **3 נק'**

ב. איך אפשר לזהות במשנה מחלוקת בעזרת כאמד"ט? **3 נק'**

10 כתבו שתי מילים שמסמנות לרוב **דין**, ושתי מילים (או ביטויים) שמסמנים לרוב **טעם**. **6 נק'**

11

מַה יְּהֵא בַּדָּמִים. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר, יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן, לְפִיכָךְ אִם אָבְדוּ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, לֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן, לְפִיכָךְ אִם אָבְדוּ אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָן

(משנה, בבא מציעא ב, ז – סופה)

א. פרקו את קטע המשנה לפי כאמד"ט ומלאו את הטבלה. **10 נק'**

חלק במשנה	מה כתוב במשנה (העתיקו או כתבו בקיצור)
כותרת	
אומר א'	
דין א'	
אומר ב'	
דין ב'	

ב. בכל דעה מופיעה המילה "לפיכך". מה היא מוסיפה על הדין? **4 נק'**

ג. האם יש כאן מחלוקת? הסבירו איך יודעים. **4 נק'**